

AZ ALAPVETŐK.

□ Magyarországon a legutóbbi időben megízmosodott az a nézet, hogy az irodalmat reformálni kell. Ez a kifejezés már magában is igazolja, hogy van magyar irodalom, mert újítani csak olyanvalamit lehet, ami már létezik. De nemcsak az irodalomra, hanem a művészet minden fajtájára kimondották a reformálás szükségességét.

□ El kell ismernünk és szívesen elismerjük, hogy a fiatal írók gárdájában nem egy akadt, aki komoly munkakedvvel fogta fel hivatását és a magyar nyelvkincsnek olyan szép skáláját vonultatta elének, amelyben gyönyörködve látjuk az új irány hajnalhasadását. Nem egy van közöttük, aki egészen új hangokat hallat, friss erővel, duzzadt ifjúsággal szánt új barázdákat és egészséges magot szór az éhes földbe, amely életerős csírákat hajt, életet teremt. Csakhogy ez nem reformálás, hanem a természetes haladás munkája, amely a már meglévőből táplálkozik. Az a régi termés, amelynek bensejében életerő szunnyadt, a magyar irodalom fejlődésrekész életereje. Haladnak ezek az erős ifjak az erős ősök nyomdokán és amikor kitérnek a taposott útról, akkor csak új utakat kezdenek, amelyeknek kezdőhelyéhez azonban csak a régiek alapján jutottak. Ez azonban nem kisebbités, nem lebecsülés, hanem csak észszerű megállapítása annak, hogy jogosulatlan, sőt kiméletlen eljárás régi nagyjainknak a kicsinyelése, ami éppenséggel nem méltó azokhoz, akik a magyar írás munkásainak vallják magukat.

□ Sokkal szomorúbb azonban még az, amit azoktól látunk, akik felbuzdúlva az ifjabb, becsületes írók sikerein, elkövetnek a haladás cégére alatt. Az értelmetlen zagyvaságnak ordítását látjuk egyesek irodalmi kapaszkodásában, mások hangos

szóval hirdetik az érzékiség diadalát, míg némelyek abban kéjelegnek, hogy durva ferditésekkel állítják be a magyart a barbárok sorába. Tagadják művelődését, gúnyolják jellemét és nem ismernek el semmiféle jó tulajdonságot, amelyet nem vitathat el az, aki a magyart valóban ismeri.

□ Ezek az úgynevezett alapvetők. Ők legalább azoknak nevezik és hirdetik magukat. Előttük nyoma sem volt a magyar kulturának. Író, művész nem volt, ameddig ők nem jöttek és nem boldogítottak bennünket. Megtudjuk tőlük, hogy a barbárok mindezideig nem ismerték a saját nyelvüket és a művészetek legelemibb részleteivel se voltak tisztában. Csupa ostoba firkáló, mázoló és komédiás handabandázott eddig a szép hazában és a múltak emlékein rágódva, a nagytőkések igájába görnyedve, nem látták a jelent. És mi, akik nem élhetünk otthon, akik külföldön is igaz magyarok vagyunk és figyelemmel kísérik ezt az irányt, akik ismerjük a magyar írókat és azokat a magyar irodalmi termékeket, amelyek idegen nyelvre fordítva hozzánk kerülnek, legtöbbször pirulva hallgatjuk azt az itéletet, amelyet — éppen ezeknek a fordított magyar műveknek az olvasása után — felőlünk alkotnak.

□ A külföldi művelt ember borzadva gondol arra a barbár nemzetre, amelyről a saját írói is rosszat mondanak és ha véletlenül ezer félelemmel, szorongó aggodalommal Magyarországra vetődik, nem néz körül, nem kívánja az ország népét megismerni, hanem megtekinti Budapest szépségeit és csodálkozik azon, hogy a bécsi befolyás ennek a műveletlen, vad népnek milyen gyönyörű fővárost teremtett.